

Antipestplan : Wij zeggen neen tegen pesten

In onze school staat welbevinden voorop. Samen met de kinderen proberen we dus een fijn en veilig klimaat voor iedereen te scheppen. Pesten hoort hier dus niet bij. Spijtig genoeg wordt elke school hier af en toe mee geconfronteerd.

Tussen plagen en pesten ligt een wereld van verschil. Plagen gebeurt vaak éénmalig en steeds op vriendschappelijke basis. Je plaagt bijvoorbeeld je vriend of vriendin omdat je die graag ziet.

Pesten echter is een vorm van agressie. Het gebeurt bewust en is gericht op één of meer mensen. De pester wil dat de gepeste persoon zich gekwetst, vernederd, afgewezen, genegeerd voelt. Pesten houdt ook nooit op bij die ene keer.

Binnen een veilige omgeving is er ruimte voor een plagerij of ruzie, maar nooit voor pesten. Plagen stopt waar pesten begint...

Pesterijen worden echter vaak te laat of helemaal niet opgemerkt. Toch is het belangrijk dit zo snel mogelijk te herkennen. Daarom sommen we graag de signalen op die een teken aan de wand kunnen zijn.

Sommige van deze signalen spreken voor zich en verwijzen vrij rechtstreeks naar pesterijen (= primaire signalen), terwijl andere signalen wat meer dubbelzinnig blijven maar wel het vermoeden dat er gepest wordt, komen versterken. Deze 'secundaire' signalen blijven dus iets vager en kunnen evengoed op een ander probleem wijzen.

Omdat de kans vrij groot is dat er bij elk kind (af en toe) ten minste één van die signalen opduikt, is het aangewezen om niet te vlug te besluiten dat er 'hier wordt gepest'. Twijfel je, neem dan wel al contact met de klastitularis van je kind.

Meldpunt!!

De klastitularis is steeds de eerste persoon die verwittigd moet worden!

Signalen als tekens aan de wand.

Signalen gepeste

Primaire signalen

- Wordt vaak op een gemene en harde manier aangepakt door andere kinderen (kleinere, bespotten, pijn doen, uitlachen, onvriendelijk behandelen, uitsluiten).
- Slaagt er niet in zich goed of afdoend te weren.
- Kledij of andere bezittingen worden besmeurd, vernield, beschadigd of 'verdwijnen'.
- Draagt zichtbare sporen van pesterijen: blauwe plekken, schrammen, gescheurde kledij...

Secundaire signalen

- Staat dikwijls alleen, heeft weinig speelkameraden: heeft weinig of geen buitenschoolse contacten met klasgenootjes, vrienden.
- Heeft geen enkele echt goede vriend(in) met wie hij/zij de vrije tijd doorbrengt of met wie hij/zij geregeld en spontaan contact opzoekt.
- Wordt zelden of nooit uitgenodigd op feestjes of heeft er geen behoefte aan om zelf een feestje te organiseren.
- Is bang of buitengewoon gestresseerd om na het weekend of vakantieperiode weer naar school te moeten gaan: klaagt van hoofdpijn, keelpijn, maagpijn, krampen, weinig eetlust.
- Heeft een onrustige slaap (nachtmerries, huilen, niet kunnen inslapen, vroeg wakker).
- Wordt bij het vormen van groepjes dikwijls als laatste gekozen of valt af.
- Zoekt eerder het veilige gezelschap op van de toezichhoudende leerkracht of ouder.
- Gedraagt zich krampachtig, angstig en onzeker; maakt zich liefst onzichtbaar.
- Gedraagt zich neerslachtig of depressief: ziet er bang, ongelukkig, huilerig uit. gedraagt zich zelfs zonder aanleiding als een 'geslagen hond'.
- Schoolresultaten gaan nogal eens in dalende lijn.
- Zijn vaker afwezig: hetzij in letterlijke zin, hetzij door in gedachten weg te vluchten.
- Zorgt ervoor dat hij/zij pas op het allerlaatste moment op school toekomt en maakt zich onmiddellijk na de les weer uit de voeten om zo de pesterijen op de speelplaats te vermijden.

Signalen meeloper

Primaire signalen: /

Secundaire signalen:

- Zegt nooit wat hij/zij echt denkt.
- Neemt weinig initiatief.
- Is eerder een zwijgzaam kind maar komt plots allerlei dingen vertellen over school, activiteiten, vriendjes ... of omgekeerd: is eerder een kind dat meestal veel vertelt over school, activiteiten, vriendjes ... maar heeft plots een 'stillere' periode: komt hierover nog maar weinig vertellen.

Signalen pester

Primaire signalen:

- Krijgt soms af te rekenen met slachtoffers die zodanig in het nauw gedreven zijn dat ze wel moeten terugslaan: blauwe plekken, schrammen, verwondingen of gescheurde kleding kunnen hier het gevolg van zijn.
- In de schoolagenda of elders kunnen opmerkingen staan die verwijzen naar 'schermutselingen' of conflicten op school...

Secundaire signalen

- Zit herhaaldelijk op de kap van een ander persoon.
- Plaagt vaak op een gemene manier.
- Doet stoer, wil imponeren.
- Is vaak fysiek sterker dan het slachtoffer.
- Heeft het moeilijk met de grenzen die door de ouders, leerkrachten ... worden gesteld. Reageert eerder opstandig en tegendraads.
- Is eerder dominant.
- Vrienden die op bezoek komen, delen de interesses en gedragen zich in die zin. Het moet opvallen dat een aantal onder hen zich bijzonder volgzzaam gedraagt. De autoriteit van de pester mag immers nooit in het gedrang komen. Het initiatief bij spelen, uitstappen of andere activiteiten zal hoofdzakelijk van de 'leid(st)er' uitgaan.
- Omringt zich soms met meelopers die zorgen voor aanzien.
- Is eerder gevreesd dan geliefd in de klasgroep.

Wat doe je als ouder?

* Praten met je kind.

* De school, in eerste instantie de klastitularis, zo snel mogelijk verwittigen.

Andere tips:

Zelfstandig gedrag belonen.

Je kind leren opkomen voor zichzelf en voor anderen.

Je kind leren hulp vragen en aanvaarden.

Conflicten zelf trachten op te lossen door te praten.

Aantonen dat ruzie maken kan en mag.

Je kind de mogelijkheid geven om zelfstandig dingen te doen en te kiezen.

Andere tips en meer uitleg over pesten vind je op internet, bijvoorbeeld:

www.vcov.be/VCOV/Portals/0/VCOV.../52/Pesten%20aanpakken%20jan%2018.pdf

Wat doet de school preventief?

Op onze school proberen we zo veel mogelijk preventief te werken:

* de speeltijden zo fijn mogelijk te maken. In het nieuwe plan worden er aparte speelterreintjes aansluitend bij de kleuterklassen gemaakt. De rest van de speelplaats wordt opgedeeld in rustige en actievere zones zodat deze elkaar niet doorkruisen. Dit vermindert conflicten. De nadruk ligt op natuurlijke elementen die creativiteit uitlokken, verder wordt er spelmateriaal voorzien. Dit materiaal is er voor iedereen. Kinderen moeten leren delen. Er is een muziekinstallatie voorzien.

* tijdens de speeltijden houden leerkrachten gericht toezicht. Ook bij de deur naar de toiletten wordt toezicht gehouden.

* er worden specifieke lessen rond pesten gegeven tijdens de antipestweek, er wordt meegedaan aan nationale campagnes. Kinderen mogen ook zelf ideeën geven in het kader van het antipestbeleid.

* Kinderen leren vanaf de peuterklas aan te geven hoe ze zich voelen bv. na de speeltijd.

* Met picto's wordt het gewenst gedrag aangegeven. Zoveel mogelijk proberen we in plustaal te spreken en complimenten te geven wanneer het goed gaat.

Wat doet de school als er toch gepest wordt?

*** op kindniveau**

Er wordt naar het slachtoffer geluisterd: Wat is er precies gebeurd? Wie was erbij betrokken? Welk effect had dit op het slachtoffer? Tijdens dit gesprek wordt het slachtoffer ernstig genomen en er wordt afgesproken wat wel/niet mag verteld worden.

Er wordt samen gezocht hoe het slachtoffer kan reageren op de pester.

Er volgt een gesprek met de pester en de meelopers en of toeschouwers. Hieraan neemt het slachtoffer geen deel. Er wordt duidelijk gemaakt dat pesten niet kan op onze school.

*** op klasniveau**

Het verschil tussen plagen en pesten en ruzie maken wordt uitgelegd.

De leerkracht houdt een klasgesprek of organiseert kindcontacten. Hierbij wordt het inlevingsvermogen aangemoedigd.

Er wordt samen naar een oplossing gezocht. (Iedereen zoekt een aantal oplossingen, de beste wordt gekozen: gedeelde verantwoordelijkheid) De oplossing moet concreet, haalbaar, positief en vanuit ik of wij geformuleerd zijn.

De leerkracht geeft feedback over de oplossing en controleert of dit uitgevoerd wordt. Ze bespreekt ook dan de bevindingen met de groep.

*** op schoolniveau**

Er is een open communicatie tussen alle betrokkenen. Alle leerkrachten worden op de hoogte gebracht zodat iedereen een oogje in het zeil kan houden. De klastitularis wordt steeds ingelicht bij verdere pesterijen en zal ook de ouders van betrokken leerlingen informeren. Er volgt ook een opvolgingsgesprek met de ouders van het slachtoffer. Indien blijkt dat het pesten blijft aanhouden, wordt een externe uitgenodigd.